

Teavitusprojekt „Maailmahariduslik festival ÜRO kestliku arengu eesmärkide tutvustamiseks“

Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus ([ENUT](#)) kutsub Teie kooli osalema maailmahariduse projektis. Maailmahariduse eesmärgiks on kasvatada aktiivseid maailmakodanikke, kes on teadlikud maailmas toimuvast, millised on toimuvate sündmuste põhjused ning kuidas see meid kõiki mõjutab. ENUTi projekti eesmärgiks on tutvustada kümnele alg-/põhikooli klassile ÜRO [kestliku arengu eesmäärke](#). Tegemist on arengukoostööprojektiga, mida rahastab Eesti Välisministeerium.

ENUTi projekt on kooskõlas riiklikus õppekavas esitatud üldpädevuste arendamisega: **väärtuspädevus, suhtluspädevus, sotsiaalne pädevus ning ettevõtlikkuspädevus**. Projekti tegevused keskenduvad salliva ning mitmekesise maailmapildi arendamisele juba varases eas, mil kujunevad välja nii väärtushinnangud kui ka stereotüüpsed suhtumised.

Projekti tegevused rakendavad maailmahariduse põhimõtteid: arendavad aktiivset õppimist, mille kaudu õpitakse märkama ja vaidlustama ebaõiglust, sallimatust, valeinformatsiooni ja negatiivseid stereotüüpe. Maailmaharidus julgustab samuti aktiivsust, viidates individuaalsetele sammudele, mida iga õpilane ise teha saab, et aidata maailma võrdsemaks muuta. Seega on maailmaharidusel võimestav ning ettevõtlikkust soodustav mõju.

Projekt koosneb kolmest etapist, mida viivad läbi ENUTi projektijuht (Els Heile) koostöös õpetajaga. Projektijuht kohtub enne esimest etappi ka projektis osaleva õpetajaga ning projekti käigus jagab projektijuht tugimaterjale ning tutvustab lisameetmeid, kuidas kestliku arengu eesmäärke paremini erinevatesse ainetundidesse kaasata. Paralleelselt toimub ka koolitus, mis tutvustab nii arengueesmäärke kajastavaid õppematerjale kui ka kestliku arengu eesmärkide tausta.

I Etapp

Esimeses etapis tutvustatakse interaktiivse tunni käigus õpilastele ülemaailmseid probleeme, tehes esmalt selgeks, mida lapsed ise probleemidena näevad. Probleemide lihtsustamiseks illustreeritakse neid maailmas, kus elaks vaid 100 inimest. Selle eesmärgiks on hõlbustada väga mastaapsetest numbritest aru saamist ning nendele ka lahenduste leidmist. Seejärel tutvustatakse õpilastele ÜROd ning seotakse eelnevalt välja toodud probleemid ÜRO kestliku arengu eesmärkidega. Eesmärkide tutvustamiseks kasutatakse rahvusvaheliste hariduslike organisatsioonide materjale (nt. *World's Largest Lesson, Oxfam, Fairtrade, MTÜ Mondo*), mis on välja töötatud just vastava vanusegrupi jaoks. Kuigi originaalmaterjalid on enamikus saadaval inglise keeles, kohandatakse materjalid Eesti kontekstile ning esitatakse õpilastele eestikeelsena.

Suuremat tähelepanu pööratakse järgmistele arengueesmärkidele:

1. Arengueesmärk nr 1: Vaesuse kaotamine
2. Arengueesmärk nr 4: Kvaliteetse hariduse tagamine

3. Arengueesmärk nr 5: Sooline võrdõiguslikkus
4. Arengueesmärk nr 6: Ligipääs veele ning korralikele sanitaartingimustele
5. Arengueesmärk nr 12: Edendada säästvat tarbimist ja tootmist
6. Arengueesmärk nr 13: Leida meetmeid kliimamuutuste mõjude vastu võitlemiseks

Need kuus eesmärki on tihedalt seotud ENUTi laiemate eesmärkidega ning põimuvad kokku riikliku õppekava ühiskondlike alusväärtustega.

Tutvustav tund oleks ideaalselt 2x45min pikk.

Pädevused, mida esimene etapp arendab:

- Kriitiline mõtlemine
- Seoste loomine
- Väärtushinnangute kujundamine

II Etapp

Teine etapp toimub koostöös õpetajaga ning vältab üle mitme nädala. Teises etapis jagatakse õpilased 4-5-liikmelistesse gruppidesse. Iga grupi ülesandeks on valida üks kestliku arengu eesmärkidest, mille saavutamiseks püüavad grupiliikmed omalt poolt kaasa aidata. Selle jaoks oleks grupil tarvis põhjalikumalt uurida, mille tõttu see arengueesmärk vajalik on ehk milliseid probleeme selle eesmärgiga püütakse lahendada, ning mis on selle probleemi põhjused. Lisaks sellele, et õpilastel tekib arusaam, et kõik maailma riigid on ühinenud ülemaailmsete probleemide lahendamiseks, on üheks ülesandeks ka neil endil mõelda, mida iga inimene (nemad kaasa arvatud) selle probleemi lahendamiseks teha saab. Õpilastel on vabadus ise leida sobivaid materjale ning allikaid, kuid ENUT pakub ka omalt poolt välja mõned algmaterjalid, et õpetajatel oleks võimalus õpilaste tööd suunata.

Näide: *Õpilased näevad suurima probleemina kliima soojenemist. Sellele probleemile vastab arengueesmärk nr 13. Nad on välja uurinud, et autode heitgaasid põhjustavad kasvuhoonegaaside teket. Seega pakuvad nad lahendusena välja, et rohkem inimesi peaks jalgratastega sõitma. Nende enda panus võib olla vanemate ja kaaslastega rääkimine, et ka nemad pigem jalgratastega sõidaksid, või ka koolis kampaania korraldamine, et rohkem õpetajaid auto asemel rattaga kooli tuleksid.*

Grupitööna kogutud info ja välja pakutud lahenduste põhjal palutakse gruppidel teha enda probleemi ning lahendusi tutvustav presentatsioon. Selleks võib olla kas näidend, lühifilm, plakat, juhend, kujundatud (unistuste) kampaania, leiutis vms. Valik on lai.

Pädevused:

- Meeskonnatöö, k.a. läbirääkimised
- Kriitiline mõtlemine
- Digipädevus tänu materjalide otsimisele, graafikute ja/või presentatsioonide koostamisele
- Loominguline eneseväljendus
- Järelduste loomine faktipõhise materjali alusel

- Ettevõtlikkuse arendamine kohalike lahenduste leidmise tulemusel

III Etapp

Kolmandas etapis tulevad kõik projektis osalevad klassid kokku suurele maailmaharidusfestivalile Tallinnasse. Festivalil tutvustavad messi-formaadis grupid oma erinevaid lahendusi ning kohale kutsutud žürii valib välja iga teema parima lahenduse, kes saavad auhinna. Festivalil saavad tunnustatud ka kõik teised grupid. ENUT maksab kinni laste toitlustamise ning sõidu Tallinnasse.

Pädevused:

- Avalik esinemine
- Tagasiside vastuvõtmine
- Argumenteerimine

ENUT viis sarnase pilootprojekti läbi eelmisel aastal kolmes koolis, kaasates kokku kuus klassi.

Kommentaar eelmise aasta projektist osa võtnud õpetaja poolt:

Projekt „ÜRO kestliku arengu eesmärgid” kuulus mitteformaalse õpitegevuse alla. Noored said vastavalt oma võimetele osaleda meeskonnatöös neid huvitavate probleemide uurimisel. Oluline oli, et õpilased pidid lähtuma mõttest: „Mida MINA ISE saan teha, et olukorda muuta?” Ettekande valikuvõimalused panid noori omavahel aktiivselt suhtlema ja analüüsima. Esinemiskogemus oli omaette väärtus, mis arendas julgust ja väljendusoskust.

Projekt soodustas maailmapildi kujunemist ning aktiivseks kodanikuks arenemist.

*Virve Neerot
Viljandi Kesklinna Kool*

